

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü

Sayı: B.23.0.ÇEM.0-730.07-28300
Konu: GTÖ Türkiye Ortaklık Programı

26.12.2011

Orman ve Su İşleri Bakanlığı
AB ve Dış ilişkiler Dairesi Başkanlığı

- a) 21.12.2011 tarihli ve B.23.0.ADB.0.14-730-27591 sayılı yazınız.
b) 17.11.2011 tarihli ve B.23.0.ADB.0.14-730.01-20669 sayılı yazınız

İlgi yazınız ile istenen Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilatı (GTÖ) Türkiye Ortaklık Programı konusundaki görüşlerimiz aşağıda takdim edilmiştir.

1. Gıda ve Tarım Teşkilatı (GTÖ veya FAO) Birleşmiş Milletlerin “gıda, tarım, ormancılık ve balıkçılık” alanındaki en üst ve en prestijli ihtisas örgütü olup, FAO’ nun Türkiye temsilcisi her ne kadar Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı olsa da ormancılık konusunda da oldukça detaylı çalışmaları bulunmaktadır.

2. İlgi b) yazınızda da ifade edildiği gibi;

- *FAO Avrupa Ormancılık Komisyonu Dağlık Su Havzalarının Yönetimi Çalışma Grubu Dönem Başkanlığı*
- *FAO Avrupa Ormancılık Komisyonu Başkan Yardımcılığı,*
- *FAO Yakındoğu Ormancılık ve Mera Komisyonu Dönem Başkanlığı*
- *FAO’ nun Avrupa, Yakındoğu ve Afrika Ormancılık Komisyonlarının müştereken oluşturduğu “SilvaMED” Dönem Başkanlığı 2012 yılından itibaren ülkemize geçmiş durumdadır.*

3. Doğrudan FAO ile ilgili olan bu görevlere ilaveten; Sayın Bakanımızın direktifleri çerçevesinde talip olunan Birleşmiş Milletler Ormancılık Formu Onuncu Toplantısının (UNFF10) 2013 yılında Bakanlığımızın ev sahipliğinde İstanbul’da organize edileceği malumunuzdur. FAO; UNFF’ in ülkelerdeki irtibat noktalığı görevini ifa etmektedir.

4. Bu hususta değinilmesi gereken diğer bir konu Avrupa’da Ormanların Korunması Bakanlar Konferansındaki (MCPFE- *Forest Europe*) görevimizdir. Yine malumları olduğu üzere; 14-16 Haziran 2011 tarihlerinde Oslo’da yapılan Forest Europe Bakanlar Konferansında, 2013 yılına kadar “Yasal Bağlayıcılığı olan Avrupa Ormancılık Sözleşmesi” hazırlıklarının tamamlanması kararı alınmış, bunun için Hükümetlerarası Müzakere Komitesi, Büro ve Sekreteryaya oluşturulmuştur. Ülkemiz 10 kişilik Büro’ da yer almaktadır. FAO Genel Merkezi ise, Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP), Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu Ormancılık Komitesi (*UNECE Timber Committee*) ve Avrupa Orman Enstitüsü (EFI) ile birlikte Sekreteryaya görevini yürütmek üzere davet edilmiştir. Buradaki esas rolü **FAO Genel Merkezinin ve ülkelerdeki temsilciliklerinin üstleneceği** bilinmektedir.

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü

5. FAO ile ülkemiz arasındaki “Ortaklık Programı” na genel çerçevede ve bugüne kadar yapılan hazırlıkları gözden geçirerek bakılacak olursa; 5820 Sayılı Yasa ile GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisi (FAOSEC) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ev sahipliğinde Türkiye’de kurulmuş ve ormancılık konularını da içeren bir dizi anlaşma yapılmıştır. Bu anlaşma kapsamında birkaç proje hayata geçirilmiş, ancak özellikle son yıllarda gelinen aşamalar dikkate alındığında, münhasıran ormancılık konularına yoğunlaşmış ek bir anlaşma yapılması ihtiyacı aşikâr hale gelmiştir. (Ek-1: Sayın Bakanımız Prof. Dr. Veysel EROĞLU’ nun 22.06.2010 Tarihli Mektubu)

6. Bu minvalde 1 Aralık 2010 tarihinde Orman ve Su İşleri Bakanlığı Müsteşarı Sayın Prof. Dr. Lütfi AKCA ve FAO-SEC Koordinatörünün başkanlığında bir toplantı yapılmış, bu toplantıda münhasıran ormancılık konularını içerecek bir anlaşmanın hayata geçirilmesi konusunda mutabakat sağlanmış, FAOSEC ve Bakanlığımızı temsilen görevliler belirlenmiş, gerekli hazırlıkları takiben 15.03.2010 tarihli yazı Dışişleri Bakanlığına gönderilmiştir. (Ek-2: 15.03.2011 Tarih ve 224 Sayılı Yazı)

7. Ardından Dışişleri Bakanlığından bir değerlendirme yazısı gelmiş, buna cevaben 16.05.2011 tarih ve 415 Sayılı Yazı gönderilmiştir. (Ek-3: 16.05.2011 tarih ve 415 Sayılı Yazı) Bu yazıda da ifade edildiği gibi;

- a) 5820 Sayılı Yasa ile ülkemizde kurulan GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisi ülkemiz için önemli görülmekte olup, Yasanın eki anlaşmalarda “...Bu anlaşma Alt Bölge Ofisinin sorumluluklarının tümüyle yerine getirmesi ve amaçlarını ifa etmesini temin etmeye yönelik esas amacı ışığında yorumlanacaktır.” hükmü yer almaktadır.
- b) Gerek Kalkınma Bakanlığı, gerek Dışişleri Bakanlığı, gerekse Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile yapılan görüşmelerde, FAO ile yapılacak herhangi bir işbirliğinin 5820 Sayılı Yasanın amacına ve ruhuna uygun olarak ifa edilmesinin ülkemiz önceliklerinden olduğu ifade edilmiştir.
- c) Bu meyanda; **ormancılık konusunda FAO ile yapılacak anlaşmanın, 5820 Sayılı Yasa çerçevesinde yapılmasının uygun olacağı düşünülmekte, 5820 Sayılı Yasaya göre Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca hazırlanan Ek-1 ve Ek-II’ den bağımsız olarak, “münhasıran ormancılık konularına odaklanmış, tamamen Orman ve Su İşleri Bakanlığınca yürütülecek” yeni bir anlaşma mümkün görülmektedir.**
- d) Kalkınma Bakanlığınca da teklif edildiği üzere, FAO ile Türkiye arasındaki tüm çalışmaları koordine edecek, ilgili Bakanlıklardan yetkililerin katılımıyla teşekkül edecek bir üst oluşumun da son derece faydalı olacağı mütalaa edilmektedir.

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü

8. Diğer taraftan; bu anlaşma kapsamında ÇEM Genel Müdürlüğü ile ilgili aşağıdaki hususların yapılabileceği müzakere edilmiştir.

- Dışişleri Bakanlığının 26.10.2011 tarih ve 949327 Sayılı yazısı ile; halen dönem başkanlığını yürüttüğümüz “ Asya’ da İşbirliği ve Güven Arttırıcı Önlemler Konferansı (AİGK/CICA) kapsamında “AİGK/CICA Çölleşmeyle Mücadele Bölgesel Araştırma Merkezi’nin Bakanlığımız uhdesinde ülkemizde kurulması teklif edilmiş olup, bunun mümkün olabileceği 08.12.2011 tarihli yazımızla Dışişleri Bakanlığı’na bildirilmiştir. Bu Araştırma Merkezinin FAO-Türkiye Ortaklık Programı kapsamında yapılabileceği düşünülmektedir. (Ek-5)
- Ülkemiz adına Genel Müdürlüğümüzce takip edilen “ Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi” gereğince ülkeler beş coğrafik bölgeye ayrılmış olup, Ülkemiz Ek IV Kuzey Akdeniz Bölge alanında yer almaktadır. UNCCD sekreteryası bu bölgeler için “ Bölgesel Ofisler ” açılmasını desteklemektedir. Ek IV Ülkeleri Bölgesel Ofisinin Ülkemizde açılması UNCCD 10. Taraflar Konferansında gündeme gelmiş ve prensip olarak kabul edilmiştir. UNCCD Kuzey Akdeniz Bölge Ofisinin bu işbirliği kapsamında Türkiye’de açılabilceği düşünülmektedir.
- Malumları olduğu üzere günümüzde Sivil Toplum Örgütleri çok önemli rol oynamakta ve politikaları etkilemektedir. Daha önceki gelişmeler çerçevesinde, merkezi Türkiye’de olmak üzere “Avrasya Ormancılar Birliği” kurulması planlanmaktadır. Bu işbirliği kapsamında bunun hayata geçirilebileceği mütalaa edilmektedir.
- Ayrıca, Bishkek’te Kurulu bulunan Türk Manas Üniversitesi bünyesinde bütün Orta Asya ülkelerine yönelik bir Orman Fakültesi kurulması çalışması yapıldığı değişik görüşmelerde dile getirilmiş olup Üniversitenin Rektörü bu hususta Bakanlığımızı da ziyaret etmiştir. Böyle bir fakültenin kuruluş çalışmalarının desteklenmesi ve bölgesel bir eğitim kurumu olarak kabulünün de yapılacak anlaşma yoluyla desteklenebileceği düşünülmektedir.
- FAO ile yapılacak böyle bir anlaşmada, 5820 Sayılı Yasada da yer aldığı üzere; TİKA ile işbirliği halinde hareket edilmesi zaruri mütalaa edilmektedir. Ayrıca TİKA’nın programın tamamlayıcı ayağını oluşturması, program kapsamında ihtiyaç duyulacak alt yapı çalışmaları ve acil yardımlar gibi konuların TİKA tarafından yürütülmesi ve bu yolla TİKA’nın uluslararası alandaki görünürlüğünün arttırılması ve TİKA’nın deneyimlerinden faydalanılması yerinde olacaktır. Bu hususlara örnek olmak üzere; Genel Müdürlüğümüzce hazırlanıp TİKA’ya sunulan ve ağırlıklı olarak “eğitim konularını içeren” proje teklifimizin üst yazısı ekte takdim edilmiştir.(Ek-6).

Netice olarak;

- FAO ile münhasıran ormancılık konularını içeren bir anlaşma yapılmasının gerek sektörümüz, gerekse ülkemizin öncelikleri açısından son derece faydalı olacağı, zaten bunun hazırlıklarının gerek yazışmalar, gerekse görüşmeler yoluyla uzun süredir devam etmekte olduğu,
- Bu anlaşmanın 5820 Sayılı Yasa çerçevesinde ancak Orman ve Su İşleri Bakanlığınca yürütülecek, Ek-III şeklinde hayata geçirilmesinin uygun ve faydalı olacağı,

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü

- Bu anlaşma kapsamında yapılacak tüm çalışmaların usulü ve uygulamasının belirlenmesi amacıyla; Dışişleri Bakanlığı, TİKA, Kalkınma Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, ilgili diğer birimler ve FAO SEC Yetkililerinin iştirak edeceği bir çalıştay yapılmasının faydalı olacağı,
- Gelecek beş yıl içinde ÇEM Genel Müdürlüğü çalışmaları için toplam 5 milyon Dolarlık bir kaynağa ihtiyaç duyulacağı, diğer birimlerimizin ihtiyaç ve kapasitelerinin dikkate alınarak toplam miktarın ve diğer detayların buna göre belirlenmesinin daha uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

Bilgilerinizi arz/rica ederim.

Hanifi AVCI
Genel Müdür

EKLER :

- Ek-1: Sayın Bakanımız Prof. Dr. Veysel EROĞLU'nun 22.06.2010 Tarihli Mektubu
Ek-2: 15.03.2011 tarih ve 224 Sayılı Yazı
Ek-3: 16.05.2011 tarih ve 415 Sayılı Yazı
Ek-4: ?Erdoğan İkinci BM Zaferine Hazırlanıyor? başlıklı haber bülteni
Ek-5: 08.12.2011 tarih ve 25126 Sayılı Yazı
Ek-6: 08.12.2011 tarih ve 25124 Sayılı Yazı
Ek-7: 14.03.2011 tarih ve 21409 Sayılı Yazı
Ek-8: Kırgızistan Projesi Teklifi

DAĞITIM :

Gereği:
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi
Başkanlığı

Bilgi:
Müsteşarlık Makamı

Müsteşar Yardımcısı Dr. Mahir Küçük
Müsteşar Yardımcısı Doç. Dr. İsmail Ceritli